

Republika Srbsko

MINISTERSTVO OSVETY A VEDY

ÚSTAV PRE HODNOTENIE KVALITY VZDELÁVANIA A VÝCHOVY

VOJVODINSKÝ PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA NA KONCI ZÁKLADNÉHO VZDELÁVANIA A VÝCHOVY

školský rok 2011/2012

TEST 2

SLOVENSKÝ JAZYK

POKYNY NA VYPRACOVANIE TESTU

V teste, ktorý máš vyriešiť, je 20 úloh, a na prácu je určených 120 minút. Každú úlohu najprv pozorne prečítaj a rozmysli si, čo sa v nej žiada. Najprv vyrieš tie úlohy, ktoré sú ti ľahšie, a neskoršie rieš tie úlohy, ktoré sú ti ťažšie.

Pozorne prečítaj text každej úlohy, lebo je v ňom vysvetlené, akým spôsobom máš odpovedať. V úlohách sa od teba žiada, aby si zakrúžkoval písmeno pred správnu odpoveďou, spojil časti odpovedí, niečo napísal a pod.

Vždy používaj úplné názvy pri riešení úloh, skratky nie sú prípustné (napr. treba napísať: príslovkové určenie miesta, a nie p. u. m.).

Do štvorčeka, ktorý je na pravej strane úlohy, nepíš nič. Je to miesto, kde sa zapíše počet bodov.

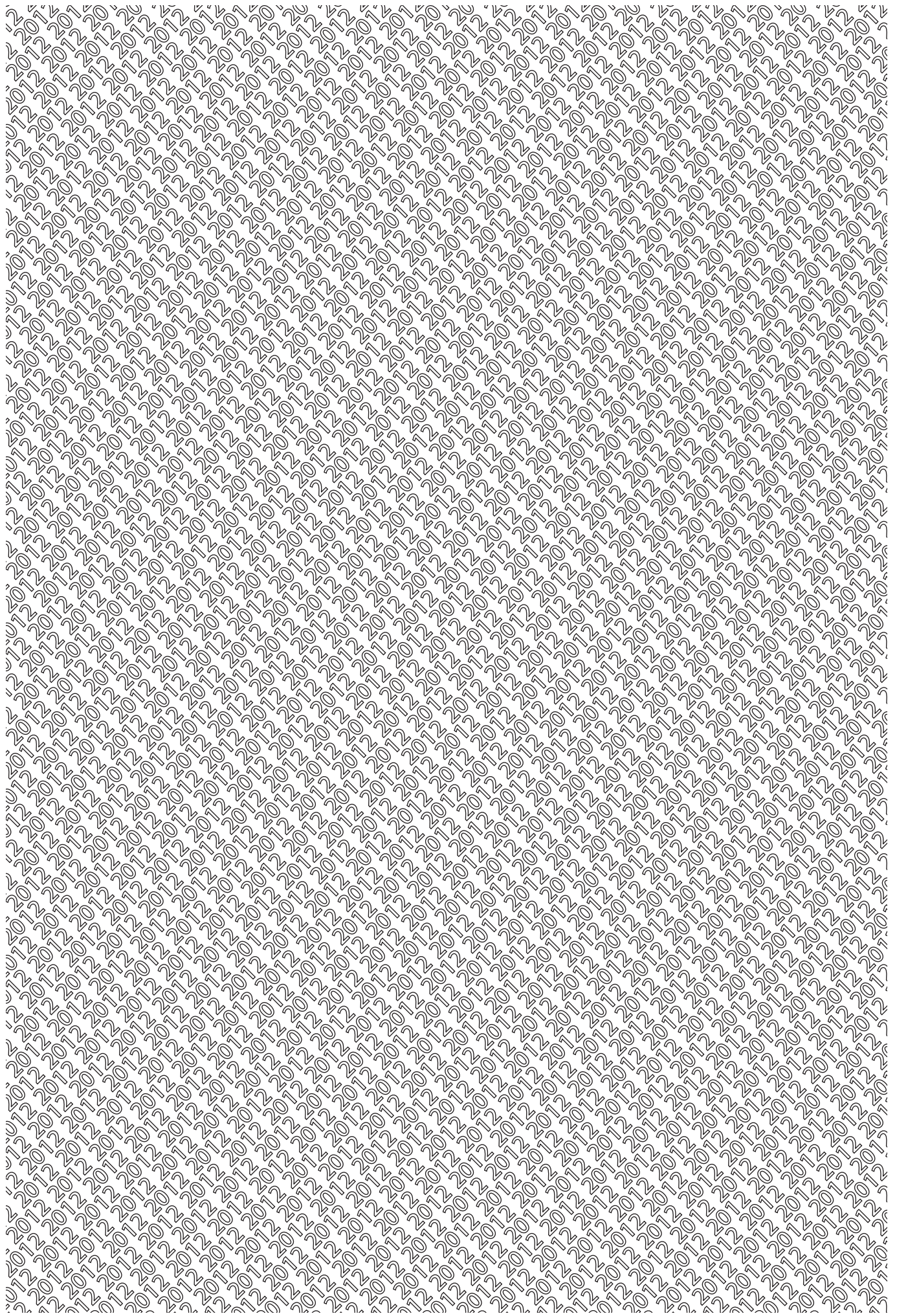
Na tejto a na poslednej strane nepíš nič.

Test musíš písať **chemickou ceruzkou**. Počas práce môžeš používať grafitovú ceruzku a gumičku. Úlohy rieš najprv grafitovou ceruzkou, lebo tak budeš mať možnosť opraviť chybu, ak ju zbadáš.

Predtým, ako odovzdáš test, prever svoje odpovede ešte raz, a potom všetky odpovede napíš chemickou ceruzkou. Odpoveď, ktorá je napísaná iba grafitovou ceruzkou, sa neuzná, ako ani odpoveď, ktorá je prečiarknutá a opravená chemickou ceruzkou.

Ak skončíš s prácou skôr, odovzdaj test dozornému učiteľovi a potichu vyjdi von, aby si nevyrušoval ostatných.

Želáme ti mnoho úspechov na skúške!

1. Urč, akým štýlom sú napísané uvedené texty. Za umeleckým napíš písmeno **U**, za odborným **O** a za hovorovým **H**.

a) Lyrickoepické dielo je dielo, v ktorom sa uplatňujú lyrické i epické prvky. Nad vlastným dejom, ktorý je epickým jadrom textu, dominuje autorov vzťah k deju a presadzujú sa subjektívne a reflexívne prvky. _____

b) – Cit! Ani pis! Písmo onesieš! Pekne sa pokloníš: Dobar dám, a povieš, že je ni naše a že počtár – nezabudni! – a že počtár pochybiu.

– Jaj, bože mój! Akú veľkú úlohu ste mi zavdali aj s tým – beľah ho metau! – počtárom!

_____

c) Dvanásta jeseň už prchne z kalendára.

Aký si pilný, čas!

Dvanásta jeseň už prchne na spomienku,

čo navštevuje nás. _____

2. Pozorne prečítaj text a zakrúžkuj správnu odpoveď.

Dievča, asi jedenásťročné, vo veľmi krátkych, veľmi tesných, veľmi škaredých šatách z hrubej žltosivej látky. Na hlave malo vyblednutý hnedastý námornický klobúk a spod neho mu na chrbát viseli dva hrubé vrkoče hustých, ryšavých vlasov. Tvár malo drobnú, bielu a vychudnutú, posiatu pehami, veľké ústa a rovnako veľké oči, ktoré v istom osvetlení a v istej nálade boli raz zelené, inokedy zase sivé.

Tolko by si bol všimol obyčajný pozorovateľ. Mimoriadny pozorovateľ by bol zbadal, že brada je veľmi ostrá a výrazná, že veľké oči sú duchaplné a bystré, že má krásne vykrojené plné pery, že čelo je široké a vysoké. Skrátka, skúsený pozorovateľ by bol usúdil, že v tele tohto osirelého dievčaťa, ktorého sa hanblivý Matej Cuthbert tak neopodstatnene naľakal, prebýva nevšedný duch.

Lucy Maud Montgomeryová: *Anna zo Zeleného domu*

a) Text má dva odseky.

b) Prvá veta je predslov.

c) Text má dve kapitoly.

d) Text má poznámku pod čiarou.

3. Pozorne prečítaj uvedené texty a urč, odkiaľ sú vybrané.

1.

Daniel Hevier

Literárna tvorba pre deti a mládež

Poézia:

Vtáci v tanci (1978), Nevyplazuj jazyk na leva (1982), Krajina Zázračno (1983), Kráľ naháňa kráľíka (1985), Básnička ti pomôže (1989), Psí tridsiatok (1990)

2.

Sirácky, J. 12, 14, 16, 17

Smiešková, E. 95, 96, 99

Sokolová, L. 82

3.

D

deklarácia – vyhlásenie

demografia – veda o obyvateľstve

dištrikt – územnosprávna jednotka

- a) Prvý text je úryvok z bibliografie a tretí text je z menného registra.
- b) Prvý text je úryvok z bibliografie a druhý text je z menného registra.
- c) Druhý text je časť obsahu čítanky a tretí zo slovníka pojmov.
- d) Prvý text je z menného registra a tretí text je zo slovníka pojmov.

4. Pozorne prečítaj úryvok z textu o výhodách sušenia ovocia prebratý (a upravený) z internetu.

Prečo v zime jeme viac a rýchlejšie?

Aj vy ste zistili, že vám nechutí jesť napríklad masťné jedlo, keď je vonku príliš teplo? Premýšľali ste už o jedle v týchto súvislostiach? Prax dokazuje, že keď sú dni kratšie a tmavšie, naše chute majú tendenciu sa zvyšovať. Okrem toho sa menia chute od sezóny k sezóne, aj to, akou rýchlosťou potravu konzumujeme.

Ukázalo sa, že spotrebujeme o 200 kalórií viac za deň, keď začína jeseň a dni sú tmavšie. Ďalšie štúdie vysvetlili, že ľudské bytosti sú veľmi citlivé na svetlo. Keď je ho menej, zdá sa, že jeme viac a rýchlejšie.

Iní odborníci hovoria, že nás prostredie vedie k vyššej spotrebe jedla. Sme po celé dni vo vnútri, máme menej príležitostí opúšťať príbytok, nudíme sa a prvé, čo nám napadne, je pozrieť, čo je v chladničke.

Zo zahraničnej tlače *Žena*

Odpovedz, prečo podľa uvedeného textu jeme v zime viac a rýchlejšie. Zakrúžkuj **S** alebo **N** podľa toho, či je tvrdenie správne, alebo nesprávne.

Odborníci tvrdia, že v zime jeme viac a rýchlejšie, lebo:

a) v zime je menej svetla.	S	N
b) v lete nám nechutí masťné jedlo.	S	N
c) v zime sú dni dlhšie, a to nás vedie k vyššej spotrebe jedla.	S	N
d) nás prostredie a nuda často vedú k vyššej spotrebe jedla.	S	N

5. Knihovnička školskej knižnice na konci školského roku robila analýzu o prečítaných knihách. Údaje o najčítanejších knihách vniesla do tabuľky a vyvesila na tabuľu v školskej chodbe. Pozorne si prezrite tabuľku.

<u>Dobrodružné príbehy</u>	<u>Dievčatá</u>	<u>Chlapci</u>	<u>Úhrnne</u>
R. Dahl: Charlie a továreň na čokoládu	8	9	17
F. Simon: Grázlik Gabo a snežný obor	5	12	17
R. Arthur: Traja pátrači 1	9	18	27
T. Brezina: Zombi z jaskyne	5	15	20
<u>Úhrnne</u>	<u>27</u>	<u>54</u>	<u>81</u>
<u>Náučná literatúra</u>	<u>Dievčatá</u>	<u>Chlapci</u>	<u>Úhrnne</u>
P. Wilkinson: Titanic – Príbeh legendárnej lode	14	10	24
T. Deary: Perfektní Gréci	6	7	13
T. Deary: Strašní Rimania	4	7	11
S. Harrisonová: Cesty veľkých objaviteľov	3	8	11
<u>Úhrnne</u>	<u>27</u>	<u>32</u>	<u>59</u>
<u>Romány pre dievčatá</u>	<u>Dievčatá</u>	<u>Chlapci</u>	<u>Úhrnne</u>
L. M. Montgomeryová: Anna zo Zeleného domu	15	2	15
M. Cabotová: Denník princeznej	20	0	20
A. Lindgrenová: Zbojníkova dcéra Ronja	15	2	19
C. D. Payne: Nick Twisp sa búri	10	3	13
<u>Úhrnne</u>	<u>60</u>	<u>7</u>	<u>67</u>
<u>Úhrnne pre všetky knihy</u>	<u>114</u>	<u>93</u>	<u>207</u>

Zakrúžkuj písmeno pred správnou odpoveďou. pred správnou odpoveďou.

- a) Knihu P. Wilkinsona Titanic – Príbeh legendárnej lode prečítal najväčší počet žiakov.
- b) Dievčatá prečítali viac kníh dobrodružných príbehov ako kníh z náučnej literatúry.
- c) Knihu Astrid Lindgrenovej Zbojníkova dcéra Ronja prečítalo 19 chlapcov.
- d) Chlapci prečítali viac kníh z náučnej literatúry ako dievčatá, ale dievčatá úhrnne prečítali väčší počet kníh.

6. Zoraď podľa abecedy uvedené slová podľa toho, na akú spoluhlásku sa **končia**. Vyznač to poradovými číslami (1. až 6.), ktoré zapíšeš vedľa na čiary.

_____ konár

_____ garáž

_____ brloh

_____ kvet

_____ jeseň

_____ máj

7. Zakrúžkuj písmeno pred zrozumiteľnou a gramaticky správnu vetou.

a) A tebe tú porisko zajtrá pohľadám.

b) My sme sa naháňali za loptov.

c) Ten už neublížil ani muche

d) Ako zlý oblak, leteli sme k plotu.

8. Pozorne prečítaj uvedený text.

Janko Jankovič   Báčsky Petrovec, Záhradnícka 10

Meno a priezvisko   Adresa

021 8213 111

14. júla 2011

Tel. číslo

Dátum prebratia zásielky

Týmto Vás žiadam o vrátenie peňazí   IKÓD: 26875   Suma: 2850 din.

za (nepoužitý) tovar, ktorý bohužiaľ   IKÓD: 26875   Suma: 3260 din.

nesplnil moju predstavu.

CELKOVÁ SUMA: 6110 din.

CELKOVÚ SUMU MI PROSÍM ZAŠLITE NA:

Číslo účtu/ kód banky: GrosBanka: 214454213254

Janko Jankovič

Podpis zákazníka

Zakrúžkuj písmeno pred správnou odpoveďou. Uvedený text je ukážka:

- a) z reklamácie prijatého tovaru
- b) zo žiadosti o výmenu nepoužitého tovaru
- c) zo žiadosti o vrátenie peňazí
- d) z objednávky tovaru

9. Pozorne prečítaj uvedené jazykové a mimojazykové prostriedky.

- 1. **Jazykové prostriedky:** oslovenie, kratšie vety, citoslovčia, opakovanie slov
- 2. **Jazykové prostriedky:** zložitá vetná konštrukcia, spisovné slová, ucelená veta
- 3. **Mimojazykové prostriedky:** výrazná intonácia, pauzy, kontakt s poslucháčom
- 4. **Mimojazykové prostriedky:** grafické členenie textu, interpunkcia, tabuľky, grafy

Zakrúžkuj písmená pred správnymi odpoveďami.

- a) Jazykové prostriedky č.1 a mimojazykové prostriedky č. 4 sú typické pre ústny prejav.
- b) Jazykové prostriedky č. 2 a mimojazykové prostriedky č. 4 sú typické pre písomný prejav.
- c) Jazykové prostriedky č.1 a mimojazykové prostriedky č. 3 sú typické pre ústny prejav.
- d) Jazykové prostriedky č.2 a mimojazykové prostriedky č. 3 sú typické pre písomný prejav.

10. Pozorne prečítaj uvedené vety a zakrúžkuj písmeno pred tou, ktorá je pravopisne správne napísaná.

- a) K svojim priateľom sa správaj priateľský
- b) Aj dobrý krajčír viac krát meria
- c) Niektoré zvieratá obhrýzajú lístie kríkov.
- d) O ostrom sokolom zraku nemaly pochybnosti.

11. Doplň do viet vynechané spojky: *aby, lebo, ale, ako, že*. (Pozor, o jednu spojku je viac.)

- a) Povedala, ... sa vráti.
- b) Ukryl sa, ... sa hanbil.
- c) Bol zdravý ..... buk.
- d) Mal prísť, ... neprišiel.

12. Pozorne prečítaj uvedené slová a zapíš ich do tabuľky do zodpovedajúceho stĺpca. (Každé slovo zapíš iba raz.)

sympatický, lingvista, príjemný, jazykovedec

Domáce slová	Cudzie slová

13. Doplň uvedené vety.

a) V Pivnici hovoria _____ nárečím.

b) Slovenské nárečia sú: východoslovenské, západoslovenské a _____.

14. K uvedenému slovu v ľavom stĺpci nájdi slovo s podobným významom z ponúknutých slov v pravom stĺpci a zakrúžkuj ho.

1. chorý	nemocný, nešikovný, nemožný
2. dôležitý	vypočítavý, vyzývavý, významný
3. vzácny	dravý, drahocenný, dráždivý
4. pyšný	napätý, napajedený, namyslený

15. V uvedených vetách sú podčiarknuté vetné členy. Napíš na čiary, ktoré sú to vetné členy a akými slovnými druhmi sú vyjadrené.

a) Z hory sa ozýval dupot jeleňa.

slovný druh: _____ vetný člen: _____

b) Pes mu odtrhol kus z kabáta.

slovný druh: _____ vetný člen: _____

16. Pozorne prečítaj uvedený text.

Ani tak nevonía
 drobná bažalička,
 ako čo voňajú
 frajerove líčka.

Frajerove líčka
 tak pekne voňajú,
 že všetky dievčence
 za ním pozerajú.

Zakrúžkuj správnu odpoveď. Uvedený text je:

- a) ľudová bájka
- b) ľudová balada
- c) lúbostná pieseň
- d) lyrickoepická báseň

17. Zakrúžkuj správnu odpoveď. Do dramatického umenia patrí:

- a) realistická poviedka
- b) dobrodružný román
- c) rozhlasová hra
- d) ľudová rozprávka

18. Zakrúžkuj písmeno pred tým riadkom, v ktorom uvedené literárne žánre patria do toho istého literárneho druhu.

- a) poviedka, novela, divadelná hra
- b) serenáda, lúbostná báseň, lúbostný román
- c) humoristická poviedka, veselohra, sonet
- d) rozprávka, bájka, poviedka

19. Pozorne prečítaj vety a na čiaru vedľa každej napíš, z ktorej literatúry je vybraná (umelecká literatúra, náučná literatúra, ľudová tvorba – pozor, o jednu je viac).

1. Za tichého večera sedeli sme pod verandou na tej istej lavičke, na ktorej som uja Bohdana videl prvý raz. Hviezdy i mesiac svietili naplno a z hory vanul čerstvý chlad. _____

2. O dôležitosti frazeologického bohatstva jazyka svedčí medziiným aj počet frazeologických zvrátov v jednotlivých národných jazykoch. _____

20. Pozorne prečítaj text a zaraď ho do literárneho druhu a literárneho žánru.

O psovi a kúsku mäsa

Pes našiel veľký kus mäsa a niesol ho v zuboch, že si to niekde v pokoji zožerie. Prišiel k potoku, ponad ktorý viedla lavička, a pustil sa po nej na druhú stranu. Uprostred zastal a pozrel dolu. Z vodnej hladiny hľadel naň jeho vlastný obraz. Pes si neuvedomil, že vidí sám seba. Myslel si, že pozerá na iného psa s kusiskom mäsa v pysku. „Jeho mäso je väčšie ako moje.“ pomyslel si pes závistlivo. „Vytrhnem mu ho a ujem.“. Otvoril papuľu a pustil svoje mäso, ktoré čľuplo do potoka a kleslo ku dnu.

Poučenie: Uspokoj sa s tým čo máš.

Ezop

Literárny druh: _____

Literárny žánr: _____

Výsledky na teste zo slovenského jazyka

Poznámka: ŽIACI NEVYPLŇAJÚ túto stranu!
Túto stranu vyplní Komisia!

Úhrnný počet bodov

		,	
--	--	---	--

Počet bodov z každej úlohy

Por. č. úlohy	Nevyplnené	0 bodov	0,5 bodov	1 bod
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐

Komisia:

- _____
- _____
- _____
- _____

Napiš ✕ na zodpovedajúce miesto.

Identifikačné číslo (Šifra žiaka)	
Škola	
Sídlo	
Priezvisko a meno žiaka	